

RIJEČ AKADEMIKA GRGE NOVAKA

predsjednika Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Pozdravljam ovaj prvi znanstveni skup posvećen hrvatskim dijalektima i izražavam svoje zadovoljstvo što je kao prvo na njemu obuhvaćeno čakavsko narječje. To je opravdano i razumljivo, jer je čakavsko narječje vrlo važan dio hrvatskog jezika, a i prva je hrvatska pismeno artikulirana riječ napisana upravo na čakavskom narječju, glagoljicom: *Valunska ploča, Plominski natpis, Bašćanska ploča*, sve do početka 12. stoljeća.

Čakavština je i od 12. do 15. stoljeća jedini hrvatski pisani idiom pa je ona u to vrijeme jezična koine u funkciji hrvatskoga književnog jezika i medija za širenje kulturno-civilizacijskih vrijednosti.

Čakavština je i kasnije imala važnu ulogu; između ostaloga bila je i jezik usmene i pismene komunikacije tzv. ozaljskoga kruga, tj. javni uporabni jezik hrvatskih velikaških porodica Zrinskih i Frankopana.

Iako je od 16. stoljeća čakavština izgubila na svojem značenju opće-hrvatskoga jezika pismenosti i kulture, njezin kontinuitet u vremenu i prostoru, u pisanom i govornom obliku, nije nikada prekinut. U današnje vrijeme čakavština opet doživljava svoju renesansu kao medij za književnoumjetnička ostvarenja. Sve to daje čakavštini izuzetnu težinu i u našim nacionalnim i u našim jezičnim okvirima, pa i šire.

Jugoslavenska je akademija stalno ulagala napore da se čakavska kulturna i jezična baština sačuva i spasi od zaboravi. Čakavsko je rječničko blago obuhvaćeno i u *Rječniku Jugoslavenske akademije*, a izdana su i sva zapaženija djela starih čakavskih pisaca.

Jugoslavenska akademija podupire i potiče i dijalektološka istraživanja čakavskog i drugih naših narječja i osigurava objavljivanje radova. U tu je svrhu pokrenula i posebnu ediciju: *Hrvatski dijalektološki zbornik*.

Ovaj znanstveni skup o čakavskom narječju, organiziran pod okriljem Akademije, također svjedoči o važnosti koju Akademija pridaje

proučavanju naše dijalekatske baštine i suvremenoga stanja naših dijalekata; čakavsko narječje ima u tom sklopu značenje koje nadilazi važnost samo jednoga narječja.

Uvjeren sam da će ovaj znanstveni skup bitno pridonijeti spoznajnom obogaćenju i da će njegovi rezultati unaprijediti ne samo našu dijalektologiju nego jezičnu znanost i znanost uopće, a to su ciljevi za koje je Jugoslavenska akademija trajno zainteresirana.